

ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
The Relationship Between Emotional intelligence and Digital Leadership
of school Administrators Under Chiang Mai Secondary Education
Service Area Office

วารุณี ธรรมจันทร์¹,
ปาริชาติ บัวเจริญ² และ ประภัสสร สมสถาน³
มหาวิทยาลัยพายัพ^{1,2,3}

Warunee Thummakun¹,
Parichat Buacharoen² and Prapatsorn Somsathan³
Payap University^{1,2,3}

Corresponding Author, Email: varunee@kwc.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ 2) ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 87 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม 6 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

* ได้รับบทความ: 15 กุมภาพันธ์ 2566; แก้ไขบทความ: 21 มีนาคม 2566; ตอรับตีพิมพ์: 27 มีนาคม 2566

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับจริง
- 2) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับค่อนข้างจริง
- 3) ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์และภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ พบว่ามีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง

คำสำคัญ: ความฉลาดทางอารมณ์; ภาวะผู้นำดิจิทัล; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the emotional intelligence level of school administrators under the Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office, 2) to study the digital leadership of school administrators under the Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office, and 3) to study the relationship between emotional intelligence and digital leadership of school administrators under the Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office. The sample group of this research consisted of 87 school administrators under the Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office. The instrument used in this research was a questionnaire 6 levels. The Data analysis using frequency distribution, percentage, mean, standard deviation and simple correlation coefficient.

The results of the research were as follows:

- 1) the emotional intelligence of school administrators of school administrators under the Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office over all and classified by aspect found that it was at true.
- 2) the digital leadership of school administrators of school administrators under the Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office overall and classified by aspect was at quite true.

3) the relationship between emotional intelligence and digital leadership of school administrators under the Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office was found that the correlation was quite high.

Keywords: Emotional Quotient; Digital Leadership; Administrators

บทนำ

การบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษานอกจากจะต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน ตามที่ตัวบทกฎหมายกำหนดไว้แล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม และเทคโนโลยี ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง รวมทั้ง วิฤตทางธรรมชาติ ล้วนส่งผลให้เกิดภาวะตึงเครียดได้ง่ายทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ ผู้บริหาร สถานศึกษาจะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในด้านนโยบายเร่งด่วนที่มีการเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา ความกดดัน ภาวะที่มีทรัพยากรจำกัด แต่ถ้าหากผู้บริหาร สถานศึกษาขาดความฉลาดทางอารมณ์ ย่อมทำให้บรรยากาศไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ส่งผลให้ผลการปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ (กรมสุขภาพจิต, 2543 : 9) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของสถานศึกษาที่มีอำนาจในการตัดสินใจและ ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาและเป็นผู้ประสานงานในหน่วยงานให้เกิดประสิทธิภาพ สูงสุด อีกทั้งยังเป็นกลไกสำคัญในการกำกับ ตรวจสอบติดตาม และนิเทศการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องมีความฉลาดทางเชาว์ปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์รู้จักใช้อำนาจตามกฎหมาย อำนาจบารมี ที่เกิดจากเทคนิควิธีการบริหารที่จะทำให้สถานศึกษาเจริญก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จ ทุก ๆ ด้าน (อุไรวรรณ ชูมี, 2561)

ในยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เกี่ยวกับการศึกษาเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เข้ามามีบทบาทเป็นสื่อที่เพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนรู้เทคโนโลยี ที่เข้ามาช่วยในการบริหารจัดการให้มีความสะดวกรวดเร็วและประหยัดทรัพยากรยิ่งขึ้น องค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอาชีพใหม่ๆที่เกิดขึ้น การที่สถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ข้างต้นได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะทำการศึกษาและทำความเข้าใจในบทบาท และทักษะหลักของภาวะผู้นำดิจิทัล (เยาวลักษณ์ จิตต์วโรดม, 2560) จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ของโลกและการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความสามารถในการริเริ่ม การเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบโดยเท่าทันกับยุคดิจิทัล เพราะในอนาคตทุกคนต้องการผู้นำที่เข้าใจดิจิทัล และสามารถใช้อิทธิพลได้เป็นอย่างดี โดยมีความพร้อมดำเนินการทุกวิถีทางในการยกระดับคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตนเอง ทั้งยังจะต้องเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความฉลาดทางอารมณ์

สามารถรับรู้และแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม สามารถสร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น จนกระทั่งทำให้ตนเองประสบผลสำเร็จในชีวิตและการทำงาน (จุฬาทิพย์ ไชยชนะ, 2562)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 34 โรงเรียน โดยจัดอยู่ใน 5 สหวิทยาเขต แต่ละสหวิทยาเขตมีบริบทของโรงเรียนที่แตกต่างกันทั้งโรงเรียนที่มีการแข่งขันสูง มีขนาดใหญ่พิเศษจนถึงโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก ซึ่งต้องเตรียมรับกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ได้พัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากเทคโนโลยีดิจิทัล ได้อย่างปลอดภัย สร้างสรรค์ และใช้งานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความฉลาดทางอารมณ์ในการจัดการตนเอง บริหารจัดการบุคลากรสถานศึกษาตลอดจนการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ตอบรับกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล อีกทั้งต้องมีทักษะในการแก้ไขปัญหา ลดความขัดแย้ง สร้างกำลังใจให้กับบุคลากร และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุดในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ในปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งสิ้น 112 คน จากจำนวน 34 โรงเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นจากตารางสำเร็จของ Krejcie & Morgan (1970 : 607) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้เท่ากับ 87 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 6 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์การบริหาร วุฒิการศึกษาสูงสุด ขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของ โกลแมน (Goleman, 1998) ประกอบด้วย 5 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 6 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามี 3 ด้าน (เอกรัตน์ เชื้อวังคำ และคณะ, 2564) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 6 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาหาความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) เลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67–1.00 และนำแบบสอบถามไปทดลองหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbrach) แบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหาร มีค่าความเชื่อมั่น 0.76 ภาวะผู้นำดิจิทัล มีค่าความเชื่อมั่น 0.77 แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น 0.84

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพายัพ เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ แจ้งขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างช่วยอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์แบบสอบถาม ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) โดยใช้การคำนวณค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์แบบสอบถาม ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
1. ด้านการตระหนักรู้ตนเอง	4.50	1.28	ค่อนข้างจริง
2. ด้านการควบคุมอารมณ์ของตนเอง	5.06	0.78	จริง
3. ด้านการจูงใจตนเอง	4.72	0.97	จริง
4. ด้านการเข้าใจผู้อื่น	4.84	1.00	จริง
5. ด้านการมีทักษะสังคม	4.36	1.36	ค่อนข้างจริง
เฉลี่ย	4.70	1.08	จริง

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ในภาพรวมอยู่ในระดับจริง ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 1.08) และรายด้านโดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง ($\bar{x} = 5.06$, S.D. = 0.78) ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ($\bar{x} = 4.84$, S.D. = 1.00) ด้านความสามารถในการจูงใจตนเอง ($\bar{x} = 4.72$, S.D. = 0.97) ด้านการตระหนักรู้ในอารมณ์ตนเอง ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 1.28) และด้านการมีทักษะทางสังคม ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 1.36)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. การเป็นพลเมืองดิจิทัล	4.49	1.28	ค่อนข้างจริง
2. ความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล	4.41	0.78	ค่อนข้างจริง
3. วิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.61	0.97	จริง
รวม	4.50	1.32	ค่อนข้างจริง

จากตารางที่ 2 พบว่าระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างจริง ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 1.32)

และรายด้านโดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ วิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 1.33) การเป็นพลเมืองดิจิทัล ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 1.20) และความเป็นมืออาชีพดิจิทัล ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 1.42)

ตารางที่ 3 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เป็นรายด้านและรายย่อย

ภาวะผู้นำดิจิทัล	ด้านความฉลาดทางอารมณ์					
	ด้านการตระหนักรู้ตนเอง	ด้านการควบคุม	ด้านความสามารถในการใส่ใจตนเอง	ด้านการเข้าใจผู้	ด้านการมีทักษะ	รวม
1. การเป็นพลเมืองดิจิทัล	0.405**	0.436**	0.397**	0.503**	0.353**	0.554**
2. ความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล	0.194**	0.342**	0.339**	0.157**	0.303**	0.349**
3. วิสัยทัศน์ดิจิทัล	0.394**	0.232**	0.321**	0.520**	0.310**	0.431**
รวม	0.478**	0.481**	0.500**	0.456**	0.456**	0.642**

จากตารางที่ 3 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = 0.642$)

อภิปรายผลการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์และภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้นำเสนอการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับจริง ผลวิจัยออกมาเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ความฉลาดทางอารมณ์เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความเป็นผู้นำที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงสามารถสร้างความเชื่อมั่นและสนับสนุนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของดิกลฤทธิ อภิวัฒน์สิงหะ (2549) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับความสำเร็จในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชรเขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง และความสำเร็จในการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับความสำเร็จในการทำงานมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างจริง ผลวิจัยออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันได้มีการใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน ใช้สื่อ อุปกรณ์ แพลตฟอร์ม (Platform) เพื่อความคล่องตัวในการดำเนินงานในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจษฎา ชวนะไพศาล (2563 : 96) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดีสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี พบว่าภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับมีนโยบายในการส่งเสริม สนับสนุนให้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน บุคลากรภายในสถานศึกษา มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยี สามารถนำไปปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลจากการวิจัยที่พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ สุริศรี วิศิษฐ์ศิลป์ (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง เนื่องมาจากองค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสามารถในการจัดการกับตนเอง ความฉลาดทางสังคม และความสามารถในการแก้ไขข้อขัดแย้ง ดังนั้นย่อมเป็นผลโดยตรงกับกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติและสมมติฐานของสมาชิกในองค์กรสร้างความผูกพันในการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ที่สำคัญขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการศึกษาพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีทักษะสังคม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ทางด้านทักษะสังคม

2. ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัล ด้านความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การบริหารจัดการเทคโนโลยี และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ดิจิทัลให้กับผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ความรู้ใหม่

ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ด้านการมีทักษะสังคมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งการจะเกิดความฉลาดทางอารมณ์ด้านทักษะทางสังคมนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความฉลาดทางอารมณ์ทั้งทางด้านการตระหนักรู้ตนเอง ด้านความเข้าใจผู้อื่น ด้านการจัดการอารมณ์ของตนเอง จูงใจตนเองให้สามารถติดต่อ สื่อสารกับผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น จึงจะทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้ดี

ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำดิจิทัล ด้านการตระหนักรู้ตนเองของผู้บริหารสถานศึกษา และด้านการเข้าใจผู้อื่นไม่มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำดิจิทัลด้านความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ซึ่งความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล พฤติกรรมบ่งชี้ คือ ความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ด้านการจูงใจตนเองค่อนข้างสูง เพราะจะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาเกิดแรงจูงใจในการศึกษา เรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2543). อีคิว : ความฉลาดทางอารมณ์. กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข.
- เจษฎา ชวนะไพศาล. (2563). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุฑาทิพย์ ไชยชนะและคณะ. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน.
- ดิลกฤทธิ์ อภิวัฒน์สิงห์. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับความสำเร็จในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1. *สัปดาห์วารสารการวิจัย*, 29(1), 124-142.
- เยาวลักษณ์ จิตต์วิโรดม. (2560). บทบาทและทักษะหลักของภาวะผู้นำในสังคมยุคดิจิทัล Role and Key Skills of Digital Society Leadership. *วารสารธุรกิจปริทัศน์*, 9(2), 81-91.

- สุริศรี วิศิษฐ์ศิลป์. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อุไรวรรณ ชูมี. (2561). การศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- เอกรัตน์ เชื้อวงศ์ และ วัลลภา อาริรัตน์. (2564). องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานีเขต 4. (การประชุมผลงานวิชาการระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติครั้งที่ 22). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Goleman, D. (1998). *Working with Emotional Intelligence*. New York: Bantam Books.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.